

بخش د) آیین‌نامه رشته اذان

جزئیات امتیازدهی

الف. صحت و فصاحت الفاظ، عبارات و حروف (۲۰ امتیاز):

۱. حرکات:

کسر ۲ امتیاز	کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۵/۱۰ امتیاز
هر مورد غلط اعرابی	در صورت اصلاح غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)	هر مورد کشش نامتعارف حرکات
در صورت تکرار غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)		

۲. حروف و کلمات:

کسر ۲ امتیاز	کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز
هر مورد اضافه یا کم نمودن یا جابجایی حرف یا کلمه	در صورت اصلاح غلط (پس از تجدید نفس)	در صورت اصلاح فوری غلط (بدون تجدید نفس)
در صورت تکرار غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)		

۳. عبارات، وقف و وصل صحیح:

کسر ۳ امتیاز	کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز
هر مورد اضافه یا کم نمودن یا جابجایی عبارات اذان	هر مورد اضافه نمودن مقدمه یا مؤخره و هر گونه اذکار مستحب و عبارات فارسی	عدم رعایت وقف و وصل عبارات (وصل تکبیرات و حیّلات* باعث کسر امتیاز نخواهد شد)

۴. رعایت مخارج، صفات و احکام در حد متعارف:

کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز	کسر ۵/۱۰ امتیاز
هر مورد تلفظ نادرست حروف	در صورت اصلاح غلط (با تجدید نفس یا بدون تجدید نفس)	در صورت ادای ناقص
در صورت تکرار غلط		

تذکر ۱: سقف کسر امتیاز برای تلفظ نادرست هر حرف، ۳ امتیاز است.

تذکر ۲: اذان می‌تواند به لهجه عربی یا فارسی گفته شود که طبعاً تکیه‌ها و کشش‌ها و ... تابعی از زبان موردنظر خواهد بود.

*حیّلات به «حی علی الصلاه» تا «حی علی خیرالعمل» گفته می‌شود.

ب. رعایت آداب و شرایط اذان: (نمره منفی تا سقف ۵ امتیاز)

کسر ۱/۵ امتیاز	کسر ۱ امتیاز	کسر ۵/۱۰ امتیاز
انجام حرکات غیرمتعارف	هر مورد مکث طولانی و غیرمتعارف در بین عبارات به تشخیص داور	هر مورد نفس کشیدن در بین عبارات

ج. صوت (۴۵ امتیاز):

ردیف	ملاک‌ها	امتیاز
۱	طنین و جاذبه کلی صدا	۱۲
۲	انعطاف	۸
۳	تحریر (از نظر کمی و کیفی)	۵
۴	استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت	۸
۵	شدت (قوت)	۸
۶	انتخاب گستره و پرده صوتی مناسب	۴

طنین و جاذبه کلی صدا: عبارت است از شخصیت ذاتی صدا که ملاک تشخیص اصوات هم‌شدت و هم‌ارتفاع می‌باشد. در این بخش، خروجی صدا در طبقات صوتی ارائه شده، مورد بررسی قرار گرفته و با ملاک‌هایی همچون زنگ مطلوب و زیبا، عدم خیشومی بودن، عدم هوادار یا نفسی بودن نامطلوب صدا و همچنین گرفتگی صدا ارزیابی می‌شود.

انعطاف: در این بخش، توجه داور به میزان سرعت و مطلوبیت حرکت و جابجایی بین درجات و انتقال‌ها بسیار مهم است. لذا موارد ناکوکی، عدم انتقال مناسب یا خروج؛ از سر جمع امتیاز کسر خواهد شد.

استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت: در مجموع مطلوبیت خروجی صدای فرد و استفاده از مهارت‌های صداسازی در این قسمت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

شدت (قوت): به میزان انرژی ذاتی یک صدا و رسایی آن در محیط پیرامونی شدت، حجم، قدرت یا ولوم گفته می‌شود. در این بخش میزان شدت و قدرت ذاتی یک صدا مورد توجه قرار می‌گیرد.

تذکر: صداهای قوی هر چند ممکن است در این بخش امتیاز خوبی دریافت کنند اما نوع استفاده مناسب از حجم، شامل کنترل خروجی حجم یا توانس در بخش استفاده مطلوب و هنرمندانه صوت مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

انتخاب گستره و پرده صوتی مناسب: با توجه به مساحت صوتی محدود اذان، انتخاب گستره مناسب صوتی از نظر ارتفاع و توانمندی صوتی مؤذن حائز اهمیت است.

د. لحن (۳۵ امتیاز):

ردیف	ملاک‌ها	امتیاز
۱	ابداع و نوآوری مطلوب و تأثیرگذار	تا ۸ امتیاز
	تلفیق مطلوب و صحیح دو یا چند اذان	تا ۶ امتیاز
	اذان تقلیدی قابل قبول و ممتاز	تا ۴ امتیاز
۲	جاذبه کلی اذان	۱۰
۳	ایجاد حس معنوی و دعوت به نماز	۴
۴	تنظیم و توزیع مناسب آهنگ‌ها	۵
۵	رعایت تکیه‌های صوتی	۳
۶	رعایت اسلوب عرفی اذان	۵

*داور محترم لحن توجه داشته باشد که در ردیف اول باید یکی از موارد را انتخاب و امتیاز متناسب را لحاظ نماید.

جاذبه کلی اذان: در این بخش برخورداری از سرعت مناسب، استفاده از محدوده صوتی درست در ارائه الحان و ارائه ردیف‌های جذاب و زیبا در عبارات مختلف اذان مورد توجه جدی قرار می‌گیرد و به عبارتی دیگر نگاه کلی داور به مجموع اذان ارائه شده از حیث لحنی را شامل می‌شود.

ایجاد حس معنوی و دعوت به نماز: برخورداری از حس معنوی و خشوع در اذان و همچنین ایجاد انگیزه تشویقی به ادای فریضه نماز توسط داور مربوطه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

تنظیم و توزیع مناسب آهنگ‌ها: این بخش شامل تنظیم و توزیع صحیح و مطلوب آهنگ‌ها بر عبارات اذان و همچنین ارائه مطلوب و با کیفیت قفل‌ات در عبارات اذان (اندازه‌گیری آهنگ و قفله) اطلاق می‌شود.

رعایت تکیه‌های صوتی: برای کسر نمره در این بخش بیشتر مواردی باید مورد توجه قرار گیرد که تکیه کلمه به شکل کاملاً غیرمتعارف تغییر پذیرد.

اسلوب عرفی اذان شامل موارد زیر است:

الف) قرینه‌سازی در آهنگ جملات اذان و نوع قفل‌ات مناسب هر کدام. به عنوان مثال قفله جملات اول به صورت ناقص ولی در جملات دوم به صورت تام اجرا شود.

ب) در اجرای تحریرها زیاده‌روی نشود به گونه‌ای که اصل اذان در پیچ‌وتاب تحریرها گم شود.

ج) عدم اجرای مدولاسیون در اذان به این معنی که در اذان مقام‌گردانی و تغییر نت پایه اتفاق نمی‌افتد ولی می‌توان از ساختار مقام‌های فرعی (مرکب) استفاده نمود.

د) مقام مورد استفاده در شأن اذان بوده و از صلابت لازم برخوردار باشد. به عنوان مثال برخی اجراهای بی‌رمق در مقام کرد یا نهاوند از صلابت لازم برای اجرای اذان برخوردار نیستند.